

Насінню кизильників властивий стан глибокого спокою – воно дуже довго і погано проростає, тому потребує обов'язкової стратифікації.

Список використаних джерел

1. Гревцова Г. Т. Интродукция кизильников на Украине / Г. Т. Гревцова // Охрана, изучение и обогащение растительного мира. – К. : Изд-во КГУ, 1989, Вып. 16. – С. 9-16.
2. Гревцова Г. Т. Період спокою та зимостійкість у представників роду *Cotoneaster* (Medic.) Vauhin, інтродукованих у Ботанічному саду ім. акад. О. В. Фоміна / Г. Т. Гревцова, В. І. Колесник // Вісник. Інтродукція та збереження рослинного різноманіття. – К. : Київський університет, 2001. – Вип. 4. – С. 18-20.
3. Гревцова А. Т. Перспективы использования видов рода *Cotoneaster* (Medic.) Vauhin в лесных насаждениях и садово-парковых ландшафтах / А. Т. Гревцова // Экология. Наука, образование, воспитание. – Брянск, 2001. – С. 93-100.
4. Миронова Г. О. Методичні рекомендації з розмноження деревних та кущових рослин. / Г. О. Миронова, А. М. Лаврентьева, О. П. Чекалін; [за ред. М. А. Кохна, С. І. Кузнецова] – К., 1998. – Ч. 1: Голонасінні. – 48 с.

ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ РОДОДЕНДРОНА СІМСА (*RHODODENDRON SIMSII*) В УМОВАХ ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ

Маринін О. студентка III курсу біологічного факультету,
Машевська А.С. старший викладач кафедри ботаніки,
Східноєвропейський національний університет, імені Лесі Українки, м. Луцьк

Рід *Rhododendron* L. – один з найчисленніших у родині вересових. Види роду *Rhododendron* L. в Україні становлять науковий і практичний інтерес як високо декоративні красивоквітуючі рослини. На території України природно зростають лише 2 види цього роду: Рододендрон жовтий (*R. luteum*) аборигенний вид Житомирського Полісся та Рододендрон миртолистий або як його ще називають червона рута (*R. myrtifolium* Schott & Kotschy) поширений у альпійському і субальпійському поясах Карпат у діапазоні висот від 1350 до 2050 м н. р. м.. Проте їх біологічні особливості та способи вирощування у масовій культурі мало відомі в Україні. У зв'язку з цим вивчення біоекологічних особливостей в умовах культури, проблема охорони реліктових, рідкісних і малопоширених видів роду *Rhododendron* L., а також збереження генофонду і біологічного різноманіття природних флор шляхом інтродукції в ботанічні сади є актуальною темою.

Метою нашого дослідження було проаналізувати морфолого-біологічні особливості Рододендронів та виявити особливості їх розмноження зеленими

живцями та насінням в умовах закритого ґрунту, зокрема Рододендрона Сімсї (*R. simsii Planch.*).

Рододендрони, як високо декоративні представники світової флори характеризуються різноманітністю форм, розміром та забарвленням квіток і листків, габітусом крони та розмірами рослин від 10-15 см (*R. camtschaticum*) до 20-30 метрів (*R. giganteum*). Забарвлення квіток різноманітне: біле, жовте, рожеве, червоне, пурпурове, фіолетове. Квітки двостатеві, в зонтиковидних щитках, квітконіжки 0,5-1,5 см завдовжки, чашечка маленька, віночок трубчастий, з яскравими пелюстками. Цвіте навесні, з квітня до середини червня. Запилюються квіти вітром. Тичинок 5-10, маточка складається з 5-10 плодолистків, зав'язь верхня. Плід - довгасто-циліндрична коробочка до 2,5 см, що розкривається поздовжніми стулками. Насіння дрібне дозріває восени. Коренева система рододендронів мичкувата і складається з дрібних коренів, а її особливістю є те, що вона не має корневих волосків. Поглинання води і поживних речовин здійснюється клітинами епідермісу або міцелієм мікоризи (симбіоз з грибами). Мікориза має позитивне значення в житті вересових, забезпечуючи рослини поживними речовинами на дуже кислих, бідних елементами мінерального живлення ґрунтах.

Отже, рододендрони розмножуються вегетативним (живцями, відводками, поділом куща і щепленням) та насіннєвим способом. Кращий час посадки рододендронів - весна. На місці майбутніх посадок заздалегідь викопуються ями глибиною близько 50 см і шириною не менше 70 см. У посадкову яму засипають і ретельно перемішану суміш з 8 відер верхового торфу і 3,5 відер суглинку (можна замінити суглинок двома відрами глини). Суміш на дні ями ретельно трамбуєть, а потім викопують у ній ямку, відповідну розмірам кореневої грудки саджанця. Краще за все укорінюються фрагменти верхівкової (апикальної) частини пагонів. При цьому в теплиці живці листопадних рододендронів, дають коріння через півтора місяці, а вічнозелених - через 3-4,5 місяці.

Ростуть рододендрони дуже повільно, особливо в перші роки. Для створення колекцій інтродуцентів і селекційної роботи краще всього отримувати рододендрони з насіння, але для озеленення і вирощування посадочного матеріалу в розплідниках можна використовувати вегетативний спосіб розмноження тому, що рослини, отримані з насіння, зацвітають лише на четвертому-десятому році життя, в той час як вкорінені живці рододендрона можуть зацвісти вже наступного року.

Список використаних джерел

1. Антипов В. Г. Декоративна дендрологія : Підручник для студентів спеціальності «Садово-паркове будівництво» / В. Г. Антипов. – Мінськ : БГТУ, 2004. – 470 с.
2. Базилевская Н. А. Интродукция растений : история и методы отбора исходного материала / А. М. Мауринь – Рига : Изд. Латв. ун-та, 1982. – 103 с.

3. Білоусова Т. П. Розмноження перспективних видів і сортів вересових для промислового та декоративного садівництва / Т. П. Білоусова, Г. В. Чекурова, А. Г. Слюсаренко : Оглядова інформація. – Москва : Інститут економіки житлово-комунального господарства АКХ ім. К. Д. Памфілова, 1991. – 60 с.

4. Заячук В. Я. Дендрологія. Підручник / В. Я. Заячук. – Львів : Априорі, 2008. – 656 с.

5. Костіна В. М. Накопичення фенольних сполук у рослинах роду RHODODENDRON / [В. М. Костіна, О. Г. Васильєва, М. С. Александрова, Н. В. Загоскіна] / Бюлетень головного ботанічного саду. – Випуск 191. – Москва : Наука 2006. – 170 с.